

Vägledning

Delaktighet för personer med funktionsnedsättning



Dokumenttyp
Vägledning
Dokumentnummer
RS 2021-0187

Fastställd
2021-11-10
Fastställd av
Hanna Wiik

Giltig till och med

Upprättad av
Dilani Sätterström
Brante

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1	Syfte och användning	3
2.	Vägledning	4
2.1	Möta människor med respekt	4
2.2	Användarvänlig kommunikation.....	4
2.3	Fysisk tillgänglighet.....	6
2.4	Öppenhet och samverkan	7
2.5	Allas arbetsförmåga tillvaratas.....	8
2.6	Offentliga inköp och upphandling.....	8
3.	Bilagor	10
3.1	Bilaga 1.....	10
	Definitioner	10
3.2	Bilaga 2	12
	Region Stockholms styrande dokument.....	12
	Departementspromemoria	12
	Laghänvisningar	12
3.3	Bilaga 3	13
	Generella anvisningar.....	13
	Checklistor	13
	Referensmaterial	14

1. Inledning

Att tillgodose rättigheter för personer med funktionsnedsättning är grundläggande för en hållbar utveckling och Region Stockholms hållbarhetsarbete.

I Sverige uppskattas att cirka 25-30¹ procent av befolkningen har någon form av funktionsnedsättning. Det innebär en nedsättning av en fysisk, psykisk, intellektuell eller sensorisk funktionsförmåga. Den kan uppstå till följd av sjukdom eller annat tillstånd, vara medfödd eller förvärvad.

Region Stockholm ska verka för att leva upp till nationella mål, lagstiftning och styrande dokument inom området² vilka har sin grund i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning³. För att kunna omsätta detta i praktiken krävs kunskap.

1.1 Syfte och användning

Syftet med vägledningen är att ge nämnder och bolag vägledning för att säkerställa efterlevnaden av lagar och styrande dokument i arbetet med att omsätta rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Vägledningen är tänkt som ett stöd för att inkludera funktionsnedsättningsperspektivet i verksamhetsplanering och uppföljning utifrån varje verksamhets uppdrag. Den kan även användas för att ta fram lokala riktlinjer och rutiner eller som ett underlag för förbättringsarbete. Om förvaltningen eller bolaget har egna riktlinjer eller vägledningar inom området ska dessa följas i första hand.

Området funktionsnedsättning följs upp inom ramen för social hållbarhet i ordinarie uppföljning i årsrapportering och hållbarhetsredovisning.

Som komplement till vägledningen finns stöd för arbetet i;

- Bilaga 1; definitioner.
- Bilaga 2; laghänvisningar, styrande dokument departementspromemoria, förordningar och europeisk standard.
- Bilaga 3; generella anvisningar, checklistor och referenslitteratur.

Ytterligare stödmaterial finns på intranätet⁴.

1 Undersökning av levnadsförhållanden 2020, Statistiska centralbyrån

2 Policy för delaktighet för personer med funktionsnedsättning LS 2016-0469, bilaga 2

3 FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, bilaga 1

4 Region Stockholm intranät; Stöd i arbetet/Hållbarhet/Social hållbarhet.

2. Vägledning

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering på grund av funktionsnedsättning. Bristande tillgänglighet kan vara diskriminering när en verksamhet inte genomför skäliga åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna få tillgång till eller delta i verksamheten. I enlighet med Region Stockholms policy för delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska barn, unga och vuxna, oavsett funktionsförmåga, kunna använda Region Stockholms tjänster, verksamheter och miljöer likvärdigt. Region Stockholm ska ansvara för att relevant kompetens inom dessa områden finns hos berörda medarbetare.

2.1 Möta människor med respekt

Verksamheter ska säkra att medarbetare möter personer med respekt och utifrån deras behov och förutsättningar⁵. Ett respektfullt möte innefattar att bli lyssnad på och att få möjlighet att uttrycka sig som individ eller grupp och att få ta del av information. Medarbetare ska ta hänsyn till att personer med funktionsnedsättning kan ha sämre förutsättningar att få sina rättigheter tillgodosedda. Detta gäller särskilt personer med flerfunktionsnedsättning.

2.2 Användarvänlig kommunikation

Verksamheterna ska erbjuda möjlighet att kommunicera utifrån individuella förutsättningar. Det innebär att det ska finnas olika möjligheter så att alla kan uttrycka sig, ta del av, förmedla och tolka information för att kunna använda sig av verksamheter, tjänster och service.⁶

Språk

Språket i offentlig verksamhet ska vara vårdat, enkelt och lätt att förstå. Språket innefattar talade och tecknade språk samt andra former av icke talade språk.

- Verksamheterna ska i texter använda ett vårdat, enkelt och begripligt språk, så kallat klarspråk⁷, i all kommunikation oavsett format eller publiceringsform.
- Publiceringar ska ha en formgivning som ger bästa möjliga läsbarhet⁸.
- Alternativa format, såsom exempelvis lättläst, inläst text, storstil och punktskrift ska kunna tillhandahållas vid behov.⁹
- Teckenspråk ska kunna erbjudas när så är relevant.

⁵ Se definitioner av funktionsnedsättning, flerfunktionsnedsättning och funktionshinder, bilaga 1

⁶ Referensmaterial, Bristande tillgänglighet är diskriminering (do.se), bilaga 3, Policy för delaktighet för personer med funktionsnedsättning LS 2016-0469, bilaga 2

⁷ Klarspråk är myndighetstexter skrivna på ett vårdat, enkelt och begripligt språk, bilaga 1

⁸ Läsbarhet, bilaga 1.

⁹ Alternativa format, bilaga 1

Digital kommunikation^{10,11}

All digital kommunikation, webbplatser, tjänster, applikationer samt innehåll i dessa ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Digital service som står under tredje parts kontroll såsom till exempel digital service som tillhandahålls genom sociala medier ska följa kraven på tillgänglighet så långt det är möjligt.

Tidsberoende media

- Video publicerad i Region Stockholms egna kommunikationskanaler ska ha syntolkning och textalternativ.
- Innehållet ska vara lätt att navigera i och ska kunna tillgodogöras för användare med begränsad motorik och kognitiv funktionsnedsättning.

Skyltning¹²

För att kunna ta del av information ska skyltar inom Region Stockholms tjänster, produkter och miljöer ha en tydlig läsbarhet, logisk placering samt information om strategiska platser och tjänster.

- Skyltar ska vara utformade så att de är lättlästa, ha god kontrast i text och bild, en teckenstorlek som är anpassad efter läsavstånd och själva skylten ska ha god kontrast mot bakgrunden.
- Orienterande skyltar bör vara lättbegripliga och lättlästa, ha ljushetskontrast och vara placerade på lämplig höjd som ger god allmänbelysning så att de kan läsas/höras såväl av personer som använder rullstol som av stående personer med nedsatt syn. Textstorleken bör väljas efter läsavståndet och ytan bör inte ge upphov till reflexer. Dubbla skyltar på olika höjder är ett alternativ.
- Skyltar bör vara kompletterade med bokstäver i upphöjd relief samt i vissa fall med punktskrift och talad information och med tydliga, lättförståeliga och välkända bildsymboler.
- Elektronisk skyltning bör vara utformad så att personer med nedsatt orienteringsförmåga kan uppfatta och förstå den.
- Nödvändig information för orientering på skyltar, hissar, toaletter och andra strategiska platser ska finnas med bokstäver i relief, bildsymboler och punktskrift.
- Toaletter som är tillgängliga för rullstol ska ha en kompletterande skylt med bokstäverna RWC.

¹⁰ EU-direktivet (2016/2102) om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer, Policy för delaktighet för personer med funktionsnedsättning LS 2016-0469, bilaga 2

¹¹ [Vägledning för webbutveckling \(webbriktlinjer.se\)](http://webbriktlinjer.se)

¹² Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd – avsnitt 3:1425

Information i nödsituation

Information ska vara tillgänglighetsanpassad och enkel att ta del av.

- Information ska ges på ett sätt så att den kan uppfattas av personer med nedsatt syn, hörsel, kommunikativa och kognitiva funktionsnedsättningar.¹³

2.3 Fysisk tillgänglighet¹⁴

Verksamheterna ska vara fysiskt tillgängliga och användbara. Det innebär att människor med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheternas utbud, arbeta inom samt förflytta och orientera sig på ett säkert och självständigt sätt i Region Stockholms lokaler och transporter.

Interiör avser det inre av en byggnad inklusive rummets inredning. Exteriör avser det yttre av exempelvis en byggnad eller en utemiljö.

- Interiören ska utformas genom lättåtkomlig inredning och utrustning, som är lätt att orientera sig i och som möjliggör framkomlighet och frångänglighet.
- Publika entréer ska vara utformade så att de är lätta att uppfatta och hitta till, vara logiskt placerade, tillgängliga och likvärdiga. Separat entré för personer med funktionsnedsättning bör undvikas.
- Toaletter ska vara utformade för att kunna användas av personer med funktionsnedsättning enligt lagkrav och aktuella föreskrifter¹⁵.
- I omklädningsrum med dusch ska det finnas minst en plats för personer med nedsatt rörelseförmåga. Vid ny- och ombyggnation ska duschutrymmen med inredning planeras enligt principen om universell utformning.
- Så många som möjligt ska kunna använda verksamhetens utemiljö såsom uteplatser, balkonger och gångvägar.
- Vid ny- och ombyggnation ska principen om universell utformning beaktas¹⁶. Minst en servicedisk ska kunna expediera rullstolsanvändare. Samlings-salar och receptioner ska utrustas med teleslingor eller andra tekniska lösningar. Ledstråk till service- och receptionsdiskar ska finnas¹⁷.

¹³ Frångänglighet – PBL kunskapsbanken – Boverket, se referensmaterial, bilaga 3

¹⁴ Bygg ikapp, se referensmaterial, bilaga 3, Policy för delaktighet för personer med funktionsnedsättning LS 2016-0469, bilaga 2

¹⁵ Hygienrum - PBL kunskapsbanken - Boverket, Referenslitteratur

¹⁶ Information om universell utformning, bilaga 1

¹⁷ Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd – avsnitt 3:112 och kapitel 3:14

- Manöverdon (till exempel porttelefoner, larm och aktiveringslister till dörrautomatik) ska vara lätta att uppfatta, ha god kontrast mot bakgrund, vara logiskt placerade samt vara utformade så att de är lätta att hantera och placerade så att de lätt kan nås även av personer som använder rullstol.
- Underhåll (till exempel snöröjning, gräsklippning samt underhåll av markbeläggning och belysning) ska utföras så att tillgänglighet främjas.
- Säkra tillgänglighetsperspektivet vid ändring av lokaler eller verksamhetsytor samt vid placering av fast inredning och utrustning liksom lösa inventarier.¹⁸

Transporter

Så många som möjligt ska kunna resa med Region Stockholms kollektivtrafik och därmed få större möjlighet att delta i exempelvis arbete, utbildning, kultur och fritid.

Enligt kollektivtrafiklagen ska trafikförsörjningsprogrammet innehålla åtgärder för att anpassa kollektivtrafiken med hänsyn till personer med funktionsnedsättning. Det innebär att färdställen inom kollektivtrafiken ska vara utformade så att personer med funktionsnedsättning så långt det är möjligt kan resa självständigt. I Region Stockholms ”Riktlinjer för tillgänglighet för barn, äldre och resenärer med funktionsnedsättning” (RiTill) fastställs tillgänglighetskrav enligt lag för samtliga miljöer inom land- och sjötrafik.

Tjänsten sjuktransport är till för patienter utan medicinskt vårdbehov men med behov av stöd och omsorg och som behöver ligga eller sitta på bår under transporten. Leverantören ska följa Region Stockholms riktlinjer och policys som är relevanta för tjänsten.

2.4 Öppenhet och samverkan

För att nå delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska förvaltningar och bolag ge enskilda och grupper möjlighet att delta i utvecklings- och uppföljningsarbete när så är relevant. Dialog ska föras på ett sätt som är tillgängligt och ger inflytande.

Genom Region Stockholms samverkansöverenskommelse med länets intresseorganisationer som företräder personer med funktionsnedsättning kan verksamheterna i Region Stockholm få sakkunnig hjälp i att säkerställa delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Sakkunniga kan hjälpa till exempelvis genom dialog, granskning och användartester.

¹⁸ Här går gränsen! Gränsdragningslista för regioner och landsting, bilaga 3

För förvaltningar och bolag innebär samverkan att den särskilda sakkunskap som finns inom organisationerna som företräder personer med funktionsnedsättning bör användas i planeringen och utvecklingen av verksamheten.

- Vid samråd ska deltagarnas särskilda behov och förutsättningar efterfrågas och beaktas. Mötesdeltagande ska erbjudas på ett sätt som gör det möjligt att delta utifrån olika behov och förutsättningar, där så efterfrågas och är möjligt.
- Inför till exempel nya rutiner, upphandlingar, ny- och ombyggnation och investeringar som berör personer med funktionsnedsättning bör konsekvensanalyser avseende tillgängligheten genomföras.

2.5 Allas arbetsförmåga tillvaratas

Kompetensen hos personer med olika förutsättningar är en tillgång för Region Stockholm. Ansvariga som deltar i rekryteringsprocesser behöver ha relevanta kunskaper om hur diskriminering av personer med funktionsnedsättning kan förebyggas och motverkas. Enligt Region Stockholms policy för delaktighet ska organisationen vara ett föredöme när det gäller att anställa personer med varierande funktionsförmågor.

- Individuella anpassningar utifrån särskilda behov och förutsättningar hos medarbetare ska beaktas.
- Arbetsmiljöer och arbetsplatser ska vara tillgängliga och inkluderande.^{19,20}
- Rekryteringsprocesser och rekryteringsverktyg ska vara tillgängliga och icke-diskriminerande med inkluderande kravprofiler och platsannonser.²¹

2.6 Offentliga inköp och upphandling

Upphandlande myndigheter och enheter är enligt lag skyldiga att ställa krav på tillgänglighet när det som upphandlas ska användas av fysiska personer och summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet²².

- Vid offentliga inköp ska hänsyn tas till användares olika behov och förutsättningar. Produkter och tjänster som upphandlande myndigheter och enheter köper in behöver således ofta vara tillgängliga för så många som möjligt, oavsett funktionsförmåga.²³

¹⁹ AFS 2020:1 – Arbetsmiljöverkets föreskrift gällande utformningen av arbetsplatser, bilaga 3

²⁰ Tillgänglig arbetsmiljö (ADI 691), broschyr - Arbetsmiljöverket (av.se), bilaga 3

²¹ [Inkluderande rekrytering \(sll.se\)](#)

²² [Tröskelvärden och direktupphandlingsgränser | Upphandlingsmyndigheten](#)

²³ Se länkar om tillgänglig upphandling, bilaga 3

- Krav ska ställas på att informations- och kommunikationsteknik är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning.²⁴

²⁴ [Krav i EN 301549 utöver WCAG 2.1 - Vägledning för webbutveckling \(webbriktlinjer.se\)](#)

3. Bilagor

3.1 Bilaga 1

Definitioner

Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning är en nedsättning av fysisk, psykisk, intellektuell eller sensorisk förmåga. Den kan uppstå till följd av sjukdom eller annat tillstånd, vara medfödd eller förvärvad. En funktionsnedsättning kan vara bestående eller övergående och synlig eller osynlig.

Flerfunktionsnedsättning innebär en kombination av rörelsenedsättning och intellektuell funktionsnedsättning, ofta med komplexa medicinska problem och omfattande behov av omvårdnad. Flerfunktionsnedsättning är inte detsamma som att ha fler än en funktionsnedsättning exempelvis syn- och hörselnedsättning.

Funktionshinder

Termen funktionshinder används för att beskriva den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen. Hindren kan finnas i den fysiska-, kommunikativa-, psykiska- och psykosociala miljön samt i attityder. Samspel mellan olika hinder kan motverka en persons fulla och verkliga deltagande i samhället på lika villkor som andra.

Tillgänglighet

Begreppet tillgänglighet används för att beskriva hur väl en verksamhet, arbetsplats, lokal, transporttjänst eller samhällen fungerar för personer med funktionsnedsättning. Tillgänglighet påverkas av användbarhet, som är den enskildes uppfattning av tillgängligheten i en given miljö. Tillgänglighet och användbarhet är förutsättningar för delaktighet och kan uppnås genom universell utformning.

Kommunikativ tillgänglighet

Kommunikativ tillgänglighet innebär att kommunicera, informera och föra dialog så att alla har möjlighet att ta del av, förstå och använda information och tjänster.

Fysisk tillgänglighet

Fysisk tillgänglighet innebär att lokaler, transporter och tjänster är användbara och hinderfria för personer med funktionsnedsättning.

Frångänglighet

Begreppet frångänglighet baseras på tillgänglig utrymningsväg och kravställs bland annat i Boverket byggregler och Arbetsmiljöverkets föreskrifter om arbetsplatsens utformning, AFS 2020:1. I föreskrifterna framgår att utrymning ska vara tillgänglig så att även personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska kunna utrymma säkert vid behov.

Delaktighet

Delaktighet handlar om möjligheten för alla, oavsett funktionsförmåga, att vara delaktiga på lika villkor inom samhällets alla områden, till exempel på arbetsmarknaden och i offentliga miljöer.

Skälig tillgänglighetsåtgärd/skälig anpassning

Betyder nödvändiga och ändamålsenliga ändringar för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning på lika villkor som andra kan utöva alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter.

Universell utformning

Universell utformning innebär att alla tjänster, produkter och miljöer redan från början utformas inkluderande och universellt – så att samhället blir så tillgängligt som möjligt. Att arbeta med principen om universell utformning handlar om att skapa lösningar som fungerar för så många som möjligt redan från början. Vid tillämpning av universell utformning inkluderas kan fler och kostsamma anpassningar i efterhand undvikas.

Universell utformning definieras i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Alternativa format

Information i olika former, så kallade alternativa format, ska anpassas i alternativa format så att alla som kan vara intresserade kan ta del av den.

Exempel på alternativa format är:

- Lättläst svenska: texten är enkel med konkreta ord.
- Punktskrift: texten översätts till punktskrift.
- Taktill kommunikation: text och information förmedlas med beröring.
- Inläsning: texten översätts till ljud med hjälp av inläsare eller talsyntes.
- Teckenspråk: texten översätts till teckenspråk och filmas.
- Storstil: teckenstorleken är större än den brukar vara, cirka 14 punkter.

Läsbarhet

Typsnittet och luftigheten i texten påverkar textens läsbarhet. Texten bör vara så stor att den är bekväm att läsa. Alltför liten text, stora textmassor och många olika typsnitt gör texter svårlästa. Versaler i rubrik och text samt radavstånd påverkar också läsbarhet.

Läsbarhetsindex (LIX) kan användas för att få uppfattning om hur lätt eller svår en text är att läsa. LIX är baserat på medeltalet ord per mening och andelen långa ord.

<https://www.lix.se/>

Klarspråk

Klarspråk innebär att ett vårdat, enkelt och begripligt språk ska användas för myndighetstexter. Enligt klarspråksprincipen ska alla ha rätt att förstå vad som står i texter som skrivs av myndigheter.

3.2 Bilaga 2

Region Stockholms styrande dokument

- Policy för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, LS 2016-0469
[policy-for-delaktighet-for-personer-med-funktionsnedsattning.pdf \(sll.se\)](#)

Departementspromemoria

- FN:s konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (Ds 2008:23)
[FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning \(regeringen.se\)](#)

Laghänvisningar

- Språklagen (2009:600)
- Förvaltningslagen (2017:900)
- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- Patientlagen (2014:821)
- Patientsäkerhetslagen (2010:659)
- Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197)
- Plan- och bygglagen (2010:900)
- Boverkets byggregler, BBR (BFS 2011:6)
- HIN 3 Avhjälpande av enkelt avhjälpna hinder (BFS 2013:9)
- Lag om tillgänglighet till digital offentlig service (2018:1937)
- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- Arbetsmiljöverket, Arbetsplatsens utformning, AFS 2020:1
- Lagen om offentlig upphandling (2016:1145)
- Lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (2016:1146)
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Lagen om kollektivtrafik (2010:1065)
- Lag om handikappanpassad kollektivtrafik (1979:558)
- Färdtjänstlagen (1997:736)
- Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service
[EU-direktivet \(2016/2102\) om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer](#)

Förordning

- Förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken
[Förordning \(2001:526\) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken Svensk författningssamling 2001:2001:526 t.o.m. SFS 2014:135 - Riksdagen](#)
- Förordning om Europeiska unionens järnvägssystem (1300:2014)
[tsd-prm-1300-2014.pdf \(transportstyrelsen.se\)](#)

3.3 Bilaga 3

Generella anvisningar

- Vägledning för en tillgänglig verksamhet
<https://www.mfd.se/verktyg/vagledning-for-en-tillganglig-verksamhet/stod-for-att-arbeta-med-tillgangliga-lokaler/>
- Stöd i arbetet med tillgänglig information
<https://www.mfd.se/verktyg/vagledning-for-en-tillganglig-verksamhet/stod-for-att-arbeta-med-tillganglig-information/>
- Riktlinjer Tillgänglighet för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.
<https://www.sll.se/globalassets/2.-kollektivtrafik/kollektivtrafik-for-alla/riktlinjer-tillganglighet-for-barn-aldre-och-personer-med-funktionsnedsattning-sl-s-419765.pdf>
- Modell för samverkan mellan Stockholms läns landsting och organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning i Stockholms län.
<https://www.sll.se/globalassets/6.-om-landstinget/hallbarhet/socialt-ansvarstagande/modell-for-samverkan-ls-2015-1012.pdf>
- Tillgänglighetskrav vid upphandling
<https://www.upphandlingsmyndigheten.se/om-hallbar-upphandling/socialt-hallbar-upphandling/upphandla-varor-och-tjanster-som-ar-tillgangliga-for-alla/>
- Här går gränsen! Gränsdragningslista för regioner och landsting
<https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/hargargransengransdragningslistaforregionerochlandsting.30532.html>
- Vägledning för webbutveckling
[Vägledning för webbutveckling \(webbriktlinjer.se\).](https://www.webbriktlinjer.se/)

Checklistor

- Checklista för tillgängliga möten och konferenser
<https://www.mfd.se/verktyg/vagledning-for-en-tillganglig-verksamhet/checklista-for-tillgangliga-moten-och-konferenser/>
- Checklista för tillgängliga digitala möten
<https://www.mfd.se/verktyg/vagledning-for-en-tillganglig-verksamhet/checklista-for-tillgangliga-digitala-moten/>
- Checklista för tillgänglighet i upphandling
<https://www.upphandlingsmyndigheten.se/globalassets/dokument/upphandling/checklista-for-tillganglig-upphandling-210215.pdf>

- Checklista för att skapa en tillgänglig arbetsplats
[Checklista för att skapa en tillgänglig arbetsplats - MFD](#)
- Kravlista gällande fysisk tillgänglighet avseende lokaler
[Kravlista - fysisk tillgänglighet för lokal - ifyllningsbar.pdf | Vårdgivarguiden \(vardgivarguiden.se\)](#)
- Information om tillgänglig toalett, RWC
[utforandeblad_toalett_rwc-17-03-07.pdf \(locum.se\)](#)

Referensmaterial

- Grönare liv för allergiker- om utomhusväxter av Eva Janson, Ann-Britt Sörensen, Informationsförlaget 1998
- Grönskande rum – krukväxter och snittblommor för alla av Eva Janson, Mikael Lindström, Bosse Rappne, Informationsförlaget 2003
- Bygg ikapp. Utg 7 av Elisabet Svensson ISBN 9789179170301
- Ljus och rum utgåva 3 – planeringsguide för belysning inomhus
- AFS 2020:1 – Arbetsmiljöverkets föreskrift gällande utformningen av arbetsplatser
[AFS 2020:1 Arbetsplatsens utformning \(av.se\)](#)
- Tillgänglig arbetsmiljö
[Tillgänglig arbetsmiljö \(ADI 691\), broschyr - Arbetsmiljöverket \(av.se\)](#)
- Ett tillgängligt hygienrum ska utformas så att det är tillgängligt och användbart för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.
[Hygienrum - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)
- Frångänglighet anger krav som ställs för att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska kunna ta sig ut i händelse av nödsituation.
[Frångänglighet - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)
- Diskrimineringslagens förbud mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet syftar till att bidra till ett tillgängligt samhälle.
[Bristande tillgänglighet är diskriminering \(do.se\)](#)